NORAKSTS

Lieta Nr.A42619009
A00455-10/34

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2010.gada 12.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Apšeniece,

piedaloties iesniedzējam – *R.J.*, iesniedzēja pārstāvei *L.F.*,
atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes pārstāvei *G.P.*,
trešajai personai ar patstāvīgiem prasījumiem *L.F.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *R.J.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu par Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes priekšnieka 2008.gada 19.decembra lēmuma Nr.J-56 atcelšanu un materiālo zaudējumu atlīdzināšanu, *L.F.* pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 22.novembrī pkst.13:10 Jelgavā pa Putnu ielu, virzienā no Kārklu ielas uz Pogu lauku ceļa pusi *R.J.* (turpmāk – pieteicējs) vadīja transportlīdzekli BMW 525 ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – transportlīdzeklis).

Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes (turpmāk arī – atbildētājs) Kārtības policijas biroja 3.nodaļas jaunākais inspektors 2008.gada 22.novembrī plkst.13:50 sastādīja pieteicējam administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA326262 (turpmāk – protokols) par to, ka pieteicējs vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē. Minimālā alkohola koncentrācija 0,54 promiles konstatēta izelpas gaisā un atbilst koncentrācijai asinīs.

Ar Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3.nodaļas priekšnieka vietnieka 2008.gada 25.novembra lēmumu Nr.022/PA326262 (turpmāk – sākotnējais lēmums) konstatēts, ka iesniedzējs pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 39.1.2.apakšpunkta prasības, tādējādi izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{15}panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu, un nolemts uzlikt pieteicējam naudas sodu Ls 200; atņemt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības un piemērot aizliegumu iegūt atpūtas kuģu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem; transportlīdzekli atdot īpašniekam pēc naudas soda izpildes; uzdot segt izdevumus, kas saistīti ar alkohola koncentrācijas noteikšanas pārbaudi Ls 11.

Ar Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes priekšnieka 2008.gada 19.decembra lēmumu Nr.J-56 (turpmāk – Lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[1.1] Parakstot protokolu, pieteicējs ir piekritis veiktās pārbaudes rezultātiem, t.i., piekritis faktam, ka konstatētais promiļu daudzums atbilst faktiskajam viņa izelpā, tātad arī pārbaudes izdarīšanas brīdī un transportlīdzekļa vadīšanas brīdī asinīs esošajam alkohola daudzumam. Pieteicējs ir parakstījis arī protokolam pievienotās alkometra izdrukas, kuras apliecina protokolā norādītos mērījumus.

Līdz ar to secināms, ka policijas darbinieki, veicot alkohola koncentrācijas pārbaudi, rīkojušies atbilstoši normatīvo aktu prasībām, viņiem nebija pamata medicīniskās

pārbaudes protokolā izdarīt ierakstu, ka pieteicējs nepiekrīt pārbaudes rezultātiem un divu stundu laikā nogādāt pieteicēju ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

Pieteicējam tika dota iespēja sniegt paskaidrojumus par pārkāpumu, kurus viņš sniedza rakstveidā pēc alkohola ietekmes pārbaudes. Paskaidrojumā pieteicējs nav norādījis, ka nepiekrīt pārbaudes rezultātiem.

[1.2] Pieteicējs, novilcinot laiku, ļaujot sastādīt visus pārējos administratīvā pārkāpuma lietas dokumentus un tikai tad informējot policijas darbiniekus, ka nepiekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem, apzinājies, ka alkohola koncentrācija organismā šajā laikā būs vēl vairāk samazinājusies.

[1.3] Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.354, no kura izriet, ka pieteicējam 2008.gada 22.novembrī veikta alkohola ietekmes pārbaude ārstniecības iestādē, nav uzskatāms par pierādījumu. Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.354 ir sastādīts saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 2.jūnija noteikumiem Nr.394 „Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtība" prasībām, taču minētie noteikumi neattiecas uz kārtību, kādā transportlīdzekļa vadītājam konstatē alkohola koncentrāciju asinīs un izelpotajā gaisā.

Normatīvie akti neparedz pieteicējam iespēju pēc savas iniciatīvas veikt alkohola ietekmes pārbaudi un pamatoties uz to kā uz pierādījumu faktiskajam alkohola koncentrācijas daudzumam organismā.

Pieteicējs nav pamatojis, kāpēc nepiekrīt alkometra mērījumiem.

[1.4] Pieteicējam netika liegts sniegt paskaidrojumus par izdarīto pārkāpumu un izteikt lūgumus.

Administratīvās lietas izskatīšanai nebija nepieciešams saņemt medicīniskās pārbaudes atzinumu, kas veikts ārstniecības iestādē pēc pieteicēja pieprasījuma.

[1.5] Pieteicēja vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar lietā savāktajiem pierādījumiem.

Pieņemot sākotnējo lēmumu, tika ievērots samērīguma princips un izvērtēti administratīvā akta izdošanas lietderības apsvērumi, vainu mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi. Iesniedzējam piemērota minimālā sankcija, kāda paredzēta LAPK 149.^{15}panta otrajā daļā.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, 2009.gada 19.janvārī pieteicējs iesniedzis pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Tā kā pieteicējam bija tiesības apšaubīt alkometra rādījumu rezultātus un policijas inspektoru attieksme pret pieteicēju, uzspiežot parakstīt pārbaudes protokolu, bija nekorekta, pieteicējs izmantoja savas tiesības uz korektākas ekspertīzes veikšanu ārstniecības iestādē un lūdza inspektorus viņu turp nogādāt. Šis lūgums tika izteikts protokola sastādīšanas laikā, tāpēc policijas darbiniekiem bija pienākums pieteicēju nogādāt ārstniecības iestādē papildus ekspertīzes veikšanai.

[2.2] Policijas inspektori neizskaidroja pieteicējam tiesības atteikties no veiktās pārbaudes rezultātu apstiprināšanas. Taču, tā kā pieteicējam ir tiesības uz pārbaudes veikšanu divu stundu laikā no apturēšanas brīža, pieteicējs pats devās uz ārstniecības iestādi. Saskaņā ar ārstniecības iestādes atzinumu pieteicējam netika konstatēta alkohola ietekme. Līdz ar to inspektoru veiktās pārbaudes rezultāti ir apstrīdami.

[2.3] Jebkuras šaubas ir tulkojamas par labu indivīdam, nevis amatpersonai. Līdz ar to ārstniecības iestādes pārbaudes rezultāti ir uzskatāmi par likumā noteiktajā kārtībā iegūtiem un pieļaujamiem pierādījumiem.

[2.4] Sākotnējā lēmuma pieņemšanas procesā tika pieļauti vairāki būtiski procesuāli pārkāpumi: pieteicējam tika nolasīts jau sagatavotais lēmums, norādot, lai pieteicējs to

paraksta; pieteicējs netika iepazīstināts ar tiesībām un pienākumiem; netika nolasīts protokols; pieteicējam tika liegts sniegt paskaidrojumus.

[3] 2009.gada 19.janvārī *L.F.* (turpmāk – trešā persona) kā transportlīdzekļa īpašniece izteikusi prasījumu – atmaksāt izdevumus, kas saistīti ar valsts aģentūrai „Materiālās rezerves" samaksāto rēķinu Ls 75,40.

[4] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādīto. Papildus paskaidroja, ka nevienā no normatīvajiem aktiem nav noteikts, ka persona pēc mēraparāta rezultātu saņemšanas nav tiesīga lūgt policijas darbiniekus nogādāt viņu ārstniecības iestādē.

Trešā persona tiesas sēdē uzturēja prasījumu par zaudējumu atlīdzinājumu.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē sūdzību neatzina, balstoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] LAPK 7.panta pirmā, otrā, trešā daļa noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Pilnvarotās iestādes un amatpersonas administratīvās ietekmēšanas līdzekļus piemēro savas kompetences ietvaros, stingrā saskaņā ar likumu.

Pieteicējam piemērots administratīvais sods Ls 200 un atņemtas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem par administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{15}panta otrajā daļā.

CSN 39.1.2.apakšpunkts noteic, ka transportlīdzekļa vadītājam aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles – transportlīdzekļu vadītājiem, kuriem mehānisko transportlīdzekļu vadīšanas stāžs ir lielāks par diviem gadiem, kā arī mopēdu un velosipēdu vadītājiem.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.^{5}panta pirmo daļu, lai konstatētu alkohola reibumu, Valsts policijas darbinieki un Valsts robežsardzes darbinieki (uz valsts robežas) ir tiesīgi pārbaudīt transportlīdzekļa vadītāja izelpoto gaisu ar šim nolūkam paredzētu mēraparātu, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām prasībām, vai nogādāt transportlīdzekļa vadītāju medicīnas iestādē šādas pārbaudes veikšanai, ja ir pamatotas aizdomas, ka viņš ir alkohola reibumā, bet izelpotā gaisa pārbaudi nav iespējams veikt vai transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt tās rezultātiem. Kārtību, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā, nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabineta 2005.gada 15.janvāra noteikumu Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk – Noteikumi Nr.15) 1.punkts noteic, ka šie noteikumi nosaka kārtību, kādā transportlīdzekļa vadītājam konstatē alkohola koncentrāciju asinīs un izelpotajā gaisā.

Atbilstoši LAPK 149.^{15}panta otrajai daļai par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles, bet nepārsniedz 1,0 promili, - (..) transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no divsimt līdz trīssimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz sešiem mēnešiem.

Tādējādi, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.^{15}panta otro daļu, nepieciešams konstatēt, ka personai, kura vada transportlīdzekli, izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles, bet nepārsniedz 1,0 promili.

Tā kā lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama stingri ievērojot likumību, pieteicēja saukšanai pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.[15]panta otrās daļas bija jānotiek saskaņā ar Ceļu satiksmes likumā un Noteikumos Nr.15 noteikto kārtību.

[6] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka 2008.gada 22.novembrī pkst.13:10 pieteicējs vadīja transportlīdzekli Jelgavā pa Putnu ielu, virzienā no Kārklu ielas un Pogu lauku ceļa pusi.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē.

[7] Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Saskaņā ar šā panta otro daļu pirmajā daļā minētos faktus, cita starp, konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā u.tml.).

Tātad par pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā var kalpot protokoli, personas paskaidrojumi, policijas darbinieku ziņojumi, citi dokumenti, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā mērījumi.

Tiesa lietā konstatē šādus pierādījumus.

[7.1] 2008.gada 22.novembrī plkst.13:50 sastādītais protokols *(lietas 39.lapa)* par to, ka pieteicējs 2008.gada 22.novembrī pkst.13:10 Jelgavā pa Putnu ielu, virzienā no Kārklu ielas uz Pogu lauku ceļa pusi vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē. Minimālā alkohola koncentrācija 0,54 promiles konstatēta izelpas gaisā ar alkomentru Lion SD-400 Nr.033511D un atbilst koncentrācijai asinīs.

Pieteicējs protokolā norādījis, ka pārbaudes rezultātiem nepiekrīt un vēlās veikt medicīnisko pārbaudi, bet policijas darbinieki atsakās viņu nogādāt ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai, līdz ar to pieteicējs pats dosies uz ārstniecības iestādi, lai veiktu medicīnisko pārbaudi.

Pieteicējs ar savu parakstu ir apliecinājis, ka LAPK 260.pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesības un pienākumi viņam ir izskaidroti.

[7.2] 2008.gada 22.novembrī plkst.13:40 pieteicēja sniegtais paskaidrojums *(lietas 40.lapa)*, kurā norādīts, ka 2008.gada 22.novembrī pieteicējs vadīja transportlīdzekli Jelgavā, virzienā no Katoļu ielas uz Putnu ielu, ar alkohola paliekām no iepriekšējās dienas, kad bija lietojis alu.

[7.3] 2008.gada 22.novembra transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokols Nr.NB227959 (turpmāk – pārbaudes protokols) *(lietas 42.lapa)* par to, ka, izmantojot mēraparātu Lion Alcometer SD-400 Nr.033511D, pieteicējam pirmais mērījums veikts no plkst.13:16 līdz plkst.13:17, mēraparāta nolasījums – 0,63/0,047/0,54 promiles, otrais mērījums veikts no plkst.13:32 līdz plkst.13:33, mēraparāta nolasījums – 0,59/0,047/0,54 promiles.

Pārbaudes protokolam pievienotas 2008.gada 22.novembrī plkst.13:16 veiktās alkohola koncentrācijas izelpas gaisā kontroles rezultāta izdruka Nr.0189 ar nolasījumu 0,63 promiles un 2008.gada 22.novembrī plkst.13:32 veiktās alkohola koncentrācijas izelpas gaisā kontroles rezultāta izdruka Nr.0190 ar nolasījumu 0,59 promiles *(lietas 41.lapa)*.

Pārbaudes protokolā pieteicējs pašrocīgi ierakstījis, ka piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem, un parakstījies.

[7.4] Jaunākā inspektora *R.Š.* 2008.gada 26.novembra ziņojums *(lietas 55.lapa)*, kurā viņš norāda, ka 2008.gada 22.novembrī pildīja dienesta pienākumus kopā ar *D.D.*. Plkst.13:10, atrodoties Jelgavā, Kārklu ielā, ievēroja transportlīdzekli, kurš, veicot kreiso pagriezienu uz Putnu ielu, palielināja ātrumu, kā rezultātā brauca sānslīdē no vienas ceļa puses uz otru. Transportlīdzekli apturēja uz Putnu ielas. Inspektors piegāja pie pieteicēja, stādījās priekšā un palūdza uzrādīt dokumentus. Sarunas laikā no transportlīdzekļa salona bija jūtama alkohola smaka. Inspektors pieaicināja *D.D.*, lai veiktu alkohola testu. Pieteicējs neatteicās no pārbaudes. Alkometra rādītājs uzrādīja 0,63 promiles. Pieteicēju uzaicināja uz dienesta automašīnu, kur noskaidroja viņa identitāti. Pēc 16 minūtēm pieteicējam veica otru pārbaudi un konstatēja 0,59 promiles. Inspektors sastādīja pārbaudes protokolu un pieteicēju ar to iepazīstināja. Pieteicējs piekrita pārbaudes rezultātiem un parakstīja pārbaudes protokolu. Pēc tam inspektors sāka rakstīt protokolu, bet pieteicējs intensīvi zvanīja pa mobilo telefonu un konsultējās ar kādu paziņu, ko viņam darīt. Pieteicējs nepiekrita protokolam un uzrakstīja protokolā paskaidrojumu.

[7.5] Jaunākā inspektora *D.D.* 2008.gada 26.novembra ziņojums *(lietas 56.lapa)*, kurā viņš norāda, ka 2008.gada 22.novembrī ap plkst.13:10 pildīja dienesta pienākumus kopā ar *R.Š.*. Patrulējot pa Kārklu ielu, pamanīja pa priekšu braucošo transportlīdzekli. Nogriežoties uz Putnu ielu, pieteicējs strauji palielināja braukšanas ātrumu, kā rezultātā transportlīdzeklis brauca sānslīdē no vienas ceļa puses uz otru. Apturot transportlīdzekli, *R.Š.* piegāja pie transportlīdzekļa. Sajūtot no pieteicēja alkohola smaku, piedāvāja viņam veikt alkohola ekspertīzi uz vietas ar alkometru. Pieteicējs piekrita. Alkometrs uzrādīja 0,63 promiles. Pēc 16 minūtēm pieteicējam veica atkārtotu pārbaudi, un alkometrs uzrādīja 0,59 promiles. Tika sastādīts pārbaudes protokols. Pieteicējs ar pārbaudes protokolu iepazinās un parakstījās par to, ka piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem. No pieteicēja tika pieņemts paskaidrojums. *R.Š.* sāka pildīt protokolu. Šajā laikā pieteicējs intensīvi zvanīja un runāja pa mobilo telefonu. Pieteicējs iepazinās ar protokolu un ierakstīja protokolā visu, ko viņam nodiktēja pa telefonu.

[7.6] Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas nacionālais metroloģijas centrs" 2008.gada 1.oktobrī izsniegtais atkārtotās verificēšanas sertifikāts Nr.F6683V08 *(lietas 57.lapa)*, derīgs līdz 2009.gada 31.martam, par to, ka alkometrs Lion SD-400 Nr.033511D atbilst Ministru kabineta 2006.gada 5.decembra noteikumu Nr.981 „Noteikumi par mērīšanas līdzekļu verificēšanu, verificēšanas sertifikātiem un verificēšanas atzīmēm" 6.punktā minētajām prasībām, kā arī 2005.gada 20.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.977 „Prasības mēraparātiem, ar kuriem nosaka alkohola koncentrāciju personas izelpotajā gaisā"; OIML R 126 minētajām prasībām.

[8] Novērtējot [7] konstatētos pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kā arī vadoties pēc tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem un taisnības principiem, tiesa atzīst, ka ar tiem ir pierādīts fakts, ka pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta LAPK 149.^{15}panta otrajā daļā.

[8.1] Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 2., 3., 6.punktu alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā transportlīdzekļa vadītājam pārbauda Valsts policijas darbinieks, izmantojot portatīvo ierīci alkohola koncentrācijas noteikšanai. Mēraparāta uzrādītā alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs. Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi veic ar viņa mutisku piekrišanu, izdarot divus mērījumus ar 15 – 20 minūšu intervālu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējam alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir veikta atbilstoši Noteikumos Nr.15 noteiktajai kārtībai. Proti, pēc transportlīdzekļa apturēšanas Valsts policijas darbinieks – jaunākais inspektors *R.Š.*, izmantojot verificētu alkometru Lion SD-400 Nr.033511D, veicis pieteicēja pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai

izelpotajā gaisā. Tā kā [7.3] apstiprina pārbaudes veikšanas faktu, tiesas ieskatā lietā nevar pastāvēt strīds par to, ka pieteicējs pārbaudes veikšanai nebūtu mutiski piekritis. Tāpat no [7.3] tiesa konstatē, ka pārbaude veikta divos mērījumos ar Noteikumiem Nr.15 atbilstošu 16 minūšu intervālu.

[8.2] Atbilstoši Noteikumu Nr.15 8. un 9.punktam, ja mērījumos konstatēts, ka alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir vienāda vai lielāka nekā Ceļu satiksmes likumā noteiktā alkohola koncentrācija asinīs, kuru sasniedzot aizliegts vadīt transportlīdzekli, darbinieks aizpilda un paraksta pārbaudes protokolu, kuram pievieno mēraparāta izdrukas, kas apliecina protokolā norādītos mērījumus. Transportlīdzekļa vadītāja paraksts uz darbinieka aizpildītā protokola apliecina, ka attiecīgais transportlīdzekļa vadītājs piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem.

Tiesas ieskatā likumdevējs, apstiprinot Noteikumu Nr.15 2.pielikuma veidlapu, ir paredzējis pārbaudes protokolā sadaļu, ko aizpilda transportlīdzekļa vadītājs. Turklāt, aizpildot šīs sadaļas apliecinājuma tekstu, transportlīdzekļa vadītājs nepārprotami apstiprina, ka piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem. Ja persona pārbaudes rezultātiem nepiekrīt, tad šī sadaļa paliek neaizpildīta un iestājas viens no Noteikumu Nr.15 4.punktā paredzētajiem gadījumiem, kad policijas darbiniekam ir pienākums nogādāt personu ārstniecības iestādē, proti, ja transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā nav iespējams veikt vai ja transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt pārbaudes veikšanai vai tās rezultātiem.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs pārbaudes protokolā atspoguļotajiem mērījumu rezultātiem ir piekritis, pašrocīgi parakstot apliecinājuma tekstu „Es, *R.J.*, piekrītu veiktās pārbaudes rezultātiem". Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicējam nevarēja pastāvēt šaubas par to, ko viņš apliecina.

Turklāt tiesa norāda, ka Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 235.panta otrā daļa noteic, ka pret rakstveida pierādījuma patiesīgumu nevar iebilst persona, kura pati to parakstījusi.

Savu piekrišanu mērījumu rezultātiem pieteicējs ir apliecinājis, parakstot pārbaudes protokolu, kā arī sniedzot [7.2] paskaidrojumu. Līdz ar to jebkurus vēlāk protokolā norādītos iebildumus par pārbaudes rezultātiem amatpersonai nav pienākums vērtēt kā nepiekrišanu pārbaudes rezultātiem Noteikumu Nr.15 izpratnē. Tāpat tiesa norāda, ka pieteicējs ir parakstījis arī izelpas analīzes izdrukas, tādējādi tiesa uzskata, ka pieteicējam nevarēja rasties maldīgs priekšstats par mērījumu rezultātiem.

[8.3] Saskaņā ar APL 161.panta pirmo daļu administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Augstākās tiesas Senāts ir norādījis, ka atbilstoši LAPK 243.panta otrajai daļai administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā konstatē, citstarp, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības. Minētā LAPK norma ir speciālā tiesību norma attiecībā pret APL 161.panta pirmo daļu. Līdz ar to administratīvo pārkāpumu lietās personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, paskaidrojumi uzskatāmi par patstāvīgu pierādīšanas līdzekli. Tādēļ pieteicēja uz vietas sniegtie paskaidrojumi ir vērtējami kā patstāvīgs pierādījums *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 22.februāra sprieduma lietā SKA– 52 [8] punktu).*

Izvērtējot pieteicēja uz vietas sniegtos paskaidrojumus, tiesa konstatē, ka pieteicējs vispirms pārbaudes protokolā ir apliecinājis, ka piekrīt mērījumu rezultātiem. Pēc tam sniedzis [7.2] paskaidrojumu, norādot, ka vadījis transportlīdzekli ar alkohola paliekām no

iepriekšējās dienas, kad bija lietojis alu. Tiesa nekonstatē, ka šajos paskaidrojumos pieteicējs būtu izteicis iebildes par mērījumu rezultātiem vai lūdzis pārbaudi veikt ārstniecības iestādē. Tikai protokolā pieteicējs ir norādījis, ka mērījumu rezultātiem nepiekrīt un pats dosies uz ārstniecības iestādi veikt medicīnisko pārbaudi.

Tiesas ieskatā pieteicējam kopš pirmā mērījuma izdarīšanas plkst.13:16 bija nodrošināta iespēja un laiks izteikt savus iebildumus. Taču iebildumi izteikti tikai protokolā plkst.13:50, kad, pēc policijas darbinieku norādēm [7.4], [7.5] pieteicējs bija intensīvi konsultējies pa mobilo tālruni.

Ņemot vērā minēto un Augstākās tiesas Senāta atziņu, tiesa pieteicēja sākotnēji sniegtajiem paskaidrojumiem piešķir lielāku ticamību, bet vēlāk sniegtos paskaidrojumus vērtē kā sniegtus ar mērķi izvairīties no administratīvās atbildības.

Tiesa uzskata, ka pieteicējam, pirms uzsākt vadīt transportlīdzekli, bija pienākums pašam novērtēt savas spējas un paredzēt iespējamās sekas, kas var iestāties gadījumā, ja izelpotajā gaisā tiks konstatēta alkohola koncentrācija, kas pārsniedz atļauto robežu. Apstāklis, ka pieteicējs savas spējas objektīvi nenovērtēja, nevar tikt aplūkots kā rīcības attaisnojums.

[8.4] Tāpat tiesa nekonstatē, ka policijas darbiniekiem būtu pienākums īpaši izskaidrot pieteicējam tiesības nepiekrist pārbaudes rezultātiem. Turpretī pieteicējam, pašrocīgi aizpildot pārbaudes protokola apliecinājuma tekstu, bija jāapzinās savas rīcības sekas. Tiesas ieskatā nav aizsargājama situācija, kad persona savtīgos nolūkos cenšas izvairīties no atbildības, aizbildinoties ar savu tiesību nezināšanu un pārmetot amatpersonām apzinātu maldināšanu.

Tādējādi tiesa nesaskata procesuālus pārkāpumus pieteicējam veiktās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā laikā.

[9] Tā kā tiesa [8] atzina par pierādītu faktu, ka pieteicējs 2008.gada 22.novembrī plkst.13:10 vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkohola ietekmē, lietā nav izšķirošas nozīmes pieteicēja iesniegtajam 2008.gada 22.novembra medicīniskās pārbaudes protokolam Nr.354 alkohola ietekmes (koncentrācijas) noteikšanai *(lietas 17.lapa)*.

Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka atbilstoši Noteikumu Nr.15 14.punktam transportlīdzekļa vadītāja alkohola koncentrāciju asinīs, drīkst noteikt vienīgi uz policijas darbinieku nosūtījuma pamata. Savukārt medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai pārējām personām (ne transportlīdzekļu vadītājiem) var veikt arī pēc pašu personu motivēta iesnieguma. Tātad likumdevējs ir nodalījis transportlīdzekļu vadītāju medicīniskās pārbaudes veikšanas kārtību no pārējo personu medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, paredzot, ka transportlīdzekļa vadītājiem pārbaudi var veikt tikai pēc policijas darbinieku nosūtījuma *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 3.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-286 [8] punktu)*.

Tiesa neapšauba medicīnas iestādes veiktās pārbaudes īstumu, taču normatīvie akti transportlīdzekļu vadītāju pārbaudei paredz citādu procesuālo kārtību. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicējam nebija liegts pēc savas iniciatīvas veikt savu alkohola koncentrācijas pārbaudi, tomēr šīs lietas ietvaros ārstniecības iestādē veiktās pārbaudes rezultātiem nav nekādas nozīmes.

[10] Saskaņā ar LAPK 22.pantu administratīvais sods tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Atbilstoši APL 13.pantam labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.

Būtiski privātpersonas tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumi ir attaisnojami tikai ar nozīmīgu sabiedrības labumu.

Izvērtējot soda samērīgumu, jāņem vērā, ka jebkādi personas tiesību ierobežojumi pieļaujami tikai nolūkā sasniegt likumdevēja noteikto mērķi.

Saskaņā ar LAPK 32.panta pirmo daļu sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Tiesa konstatē, ka pieteicējam par LAPK 149.[15]panta otrās daļas pārkāpumu piemērots minimālais naudas soda apmērs – Ls 200 un atņemtas visu kategoriju transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 6 mēnešiem, kas ir obligāta prasība, konstatējot šo pārkāpumu. Līdz ar to tiesa uzskata, ka atbildētājs ir pareizi izdarījis lietderības apsvērumus un piemērotais sods ir samērīgs izdarītajam pārkāpumam.

[11] Attiecībā par pieteicēja [2.4] minētajiem procesuālajiem pārkāpumiem tiesa norāda, ka pat tajos gadījumos, ja tiesa konstatē procesuālo tiesību pārkāpumu, administratīvais akts vienmēr nav jāatceļ. Atbilstoši APL 75.pantam procesuālo pārkāpumu dēļ administratīvais akts nezaudē spēku, bet tikai kļūst apstrīdams. APL 253.pants noteic, ka administratīvo aktu tiesa atceļ, ja pieteikumu par administratīvā akta atcelšanu atzīst par pamatotu. Tādējādi likumdevējs tiesai ir atļāvis izvērtēt procesuālos pārkāpumus un saprātīgi lemt par administratīvā akta atcelšanu vai atstāšanu spēkā.

Procesuālā pārkāpuma dēļ administratīvo aktu ir jāatceļ tad, ja procesuālais pārkāpums ietekmēja vai varēja ietekmēt administratīvo aktu pēc satura *(skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2005.gada 8.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-337 [9] – [11] punktu).*

Tiesas ieskatā procesuālo tiesību ievērošana nav pašmērķis, tāpēc formāla atsaukšanās uz procesuāliem pārkāpumiem nevar būt par pamatu Lēmuma atcelšanai.

Tā kā tiesa [8] un [9] konstatēja, ka Lēmums pēc būtības ir pieņemts pamatoti, pieteicēja [2.4] argumenti nav atzīstami par tādiem, kas būtu ietekmējuši Lēmuma saturu un noveduši pie nepareiza rezultāta pieņemšanas.

[12] Saskaņā ar APL 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka iestāde zaudējumu var nodarīt ar darbību, izdodot prettiesisku administratīvo aktu vai veicot prettiesisku faktisko rīcību, vai arī ar bezdarbību, ja iestādei bija pienākums rīkoties, bet tā prettiesiski nav rīkojusies.

Noteikumu Nr.15 11.punkts noteic, ja saskaņā ar veiktajiem mērījumiem alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir vienāda vai lielāka nekā Ceļu satiksmes likumā noteiktā alkohola koncentrācija asinīs, kuru sasniedzot aizliegts vadīt transportlīdzekli, pārbaudes izdevumus 11 latu apmērā sedz transportlīdzekļa vadītājs.

Tā kā tiesa [8] – [11] nekonstatēja Lēmuma prettiesiskumu, tiesa secina, ka pieteicēja un trešās personas prasījumi par mantisko zaudējumu atlīdzināšanu nav pamatoti un ir noraidāmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, 281.[1]panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Jelgavas pilsētas un rajona policijas pārvaldes priekšnieka 2008.gada 19.decembra lēmumu Nr.J-56, bet *R.J.* un *L.F.* pieteikumu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Apšeniece

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ L.Apšeniece
Jelgavā, 2010.gada 12.februārī